

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-05-19
Besvaras senast
2015-06-03

Till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2014/15:606 Regeringens näringspolitik

Frågan om i vilken utsträckning staten bör bedriva näringsverksamhet är en politiskt laddad fråga som skär rätt mellan höger och vänster. Den tidigare alliansregeringen valde att under protest från den då rödgröna oppositionen avyttra en rad statliga företag som ansågs kunna bedrivas lika bra eller bättre av marknaden.

Skälen för detta var många. Forskning visar entydigt att tidigare statliga företag fungerar bättre efter att ha övergått i privat ägo. Privata aktörer är också bättre än staten på att driva företag effektivt, göra riskbedömningar, innovationer och framtidsspaningar.

De sakliga skälen för statlig näringsverksamhet där det inte finns ett uttalat samhällsintresse i att tillhandahålla tjänster som inte skulle existera på en reguljär marknad är få. Detta märks inte minst i den socialdemokratiska retoriken till försvar för statligt ägande (som nästan uteslutande reduceras till känslolargument av typen ”vi ska inte sälja ut våra gemensamma tillgångar”).

Den tidigare socialdemokratin insåg dock vikten av att statlig näringsverksamhet bedrivs på marknadsmässiga villkor för att vara bärkraftig. Frågan är om detta fortfarande gäller. Den nya regeringen tycks som ingen tidigare regering betrakta de statliga bolagen som verktyg i den egna ideologiska kampen.

Nästan alla energibolag är måna om att ha en tydlig miljöprofil. Regeringens antydda instruktioner till statliga Vattenfall förefaller dock vara mer miljöpolitiskt drivna än företagsekonomiskt. Både MP och V vill lägga ned Vattenfalls tyska kolkraftverk vilket vore regelrätt kapitalförstörelse. Vad blir i så fall nästa steg? Att skattepengar ska användas för att köpa miljövänliga verksamheter världen över och lägga ned dem? Hur står sig liknande åtgärder effektivitetsmässigt i förhållande till andra miljöåtgärder?

Inriktningen stannar inte bara där. Regeringsföreträdare har antytt att även AP-fonderna kan komma att användas för miljöåtgärder. Under valrörelsen lovade MP likaså att ta bort vinstmarginalerna för Vattenfall och SJ. Därtill har vi den socialdemokratiska trogna vanan att använda SBAB för att pressa ned räntan så att skuldsättningen i samhället ökar. Det är legitimt att fråga sig om regeringen helt tappat det företagsekonomiska perspektivet i synen på det

statliga ägandet.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga närings- och innovationsminister Mikael Damberg följande:

1. Avser regeringen och ministern att lägga ned Vattenfalls kolkraftsverksamhet i Tyskland?
2. Avser regeringen och ministern att på annat sätt använda statliga bolag och skattepengar för att köpa och lägga ned andra verksamheter?
3. Avser regeringen och ministern att använda AP-fonderna för att genomföra marknadsmässigt tveksamma klimatsatsningar?
4. Avser regeringen och ministern att minska vinstmarginalerna för Vattenfall och SJ?
5. Avser regeringen och ministern att använda SBAB för att pressa ned räntan?
6. Avser regeringen och ministern att på annat sätt använda statliga bolag för att på icke affärsmässiga grunder verkställa politiskt motiverade mål?

.....
Fredrik Schulte (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors